

FRIVILLIGHETNORGE

Arbeids – og sosialdepartement
postboks 8019 Dep
0030 OSLO

01.8.2014

Alminnelig høring – Et enklere tiltakssystem tilpasset brukernes behov - Endringer i forskrift om arbeidsrettede tiltak.

Frivillighet Norge har mottatt forslag til endringer i forskrift om arbeidsrettede tiltak fra Arbeids- og sosialdepartementet. Høringen er datert 12. juni. 2014. Frivillighet Norge er et interessepolitisk samarbeidsorgan for frivillige organisasjoner og har per i dag 286 medlemmer, som totalt representerer over 50 000 lag og foreninger over hele landet.

Ideelt drevet virksomhet skaper merverdi

Høringsnotatet berører både frivillige organisasjoner som ønsker å starte opp ideelt drevne tilbud innenfor avklarings- og oppfølgingsområdet og ideelle aktører som allerede tilbyr slike tjenester. Ideelt drevet virksomhet skiller seg fra kommersiell virksomhet ved at et eventuelt overskudd skal benyttes til vedtatt ideelt formål. Den overordnede målsetningen er med andre ord å realisere et ideelt formål – ikke å skape profitt for eierne.

På grunn av dette bidrar ideelle aktører med mer enn kapasitet innenfor velferdstjenestene – de skaper også en merverdi for bruker og for samfunnet. De er samfunnsaktører som identifiserer nye problemområder, diagnoser og metoder og kan tilby brukere nettverk gjennom sine medlemsstyrte aktiviteter. De er ressursorientert og forholder seg til hele mennesket – ikke til problemet alene. De utfordrer også samfunnet og politikerne til debatt om tema som spilleavhengighet, alkohol-, narkotika, kriminalpolitikk etc. og til å se utsatte gruppers sårbarhet og verdighet.

Departementets endringsforslag vil trolig føre til færre ideelle tilbud

Departementet foreslår at tiltak og tjenester knyttet til avklarings- og oppfølgingsområdet skal anskaffes *"etter anskaffelsesreglene. (...). Målet er (...) økt mangfold i tjenestetilbudet. (...). For å få dette til bør flere frivillige og private tilbydere slippes til, (...) samt (...) ulike ideelle organisasjoner (...)."*

Frivillighet Norge deler departementets mål om å stimulere til etablering av flere ideelle tilbud på avklarings- og oppfølgingsområdet. Vi er imidlertid uenige i virkemidlene som blir foreslått i høringsnotatet.

44 % av våre medlemsorganisasjoner som driver tjenester innenfor helse- og velferdsfeltet, rapporterer at de frykter nedleggelse innen fem år. En fellesnevner er at alle disse konkurrerer

med kommersielle aktører.¹ Ideelle aktører opplever at den merverdien de skaper i liten grad gir uttelling i anbudskonkurranser. Erfaring viser at når det offentlige kjøper velferdstjenester gjennom anbudskonkurranser, favoriseres de kommersielle aktørene, mens de ideelle skvises ut.

Frivillighet Norges forslag for å stimulere til flere ideelle tilbud

Etter Frivillighet Norges mening vil Regjeringen ikke oppnå sitt mål om at ideelle aktører skal være en del av mangfoldet i tjenestetilbudet, dersom den ikke skiller mellom ideelle og kommersielle aktører i sin anskaffelsespolitikk. Forslaget om at tiltak og tjenester knyttet til avklarings- og oppfølgingsområdet skal anskaffes etter anskaffelsesreglene vil virke negativt inn på nyrekrutteringen av ideelle aktører som ønsker å tilby denne type tjenester i fremtiden. Dersom ikke forholdene legges til rette vil resultatet bli at de ideelle aktørene om få år blir borte som tjenesteprodusenter, noe som er i strid med de intensjoner samtlige politiske partier tidligere har gitt uttrykk for.

Frivillighet Norge mener at følgende tiltak er nødvendige for å beholde ideelle velferdsleverandører og stimulere til nyetableringer:

- Regjeringen må vedta at det offentlige skal prioritere å kjøpe tjenester av ideelle aktører når disse fins og leverer forsvarlig kvalitet.
- Regjeringen må oppmuntre til bruk av løpende avtaler for ideelle aktører framfor å benytte anbudskonkurranser.
- Regjeringen må oppmuntre til bruk av muligheten til å reservere anbudskonkurranser for frivillige og ideelle aktører i de tilfeller der det er mulig og hensiktsmessig.
- I de tilfellene det offentlige velger å bruke åpne anbudskonkurranser som anskaffelsesform må det legges til rette for likeverdig konkurranse gjennom...
 - å gi frivillige og ideelle aktører uttelling for den merverdien de representerer ved at den etterspørres i konkurransegrunnlaget
 - at det offentlige tar ansvar for de ideelles historiske pensjonskostnader
- Regjeringen må videreføre samarbeidsavtalen med Frivillighet Norge, Virke, Ideelt Nettverk og KS Bedrift, og gjennomføre halvårlige dialogmøter med avtalepartene i tråd med avtalen

¹ Undersøkelse utført av Frivillighet Norge mai 2014

Vedlegg

- Rapport om rammevilkår for ideelle og frivillige helseaktører (Frivillighet Norge 2014)
- Samarbeidsavtale om leveranser av helse- og sosialtjenester (2012)
- Informasjonsskriv – Ideelle aktørers merverdi på helse- og velferdsfeltet (Frivillighet Norge 2011)

Vennlig hilsen

Stian Slotterøy Johnsen
Assisterende generalsekretær

Bjørn Lindstad
Rådgiver